

I det nordiske samarbejde skorter det ikke på flotte ord og gode viljer, men det er i virkeligheden, det står sin prøve.

Nordisk Råd er i de seneste år blevet omstruktureret og er nu ved at finde sig til rette i den nye form med de tre søjler, og som jeg har oplevet det med et større engagement og ønske om indflydelse på budgetlægningen og dermed på de fælles prioriteringer.

I slutningen af ministerens redegørelse er der en bekymring for, at ministerens pulje er beskåret for at kunne klare det øvrige budget, og dermed vil jeg tage den bekymring op ved at sige, at så må Nordisk Råd i øvrigt udvise en økonomisk ansvarlighed på det samlede budget.

På den første side i redegørelsen står, at det nordiske samarbejde blev styrket ved omstruktureringen – det sidste var min tilføjelse – og videre, at det har gjort, at mulighederne for at opfange politiske signaler og omsætte dem til politiske beslutninger er styrket.

Jeg synes, at der i disse udtalelser ligger kerneindholdet af samarbejdet mellem Nordisk Råds parlamentarikere og Nordisk Ministerråd, men der kommer også spørgsmålet om de folkelige foreninger ind.

På Nordisk Råds session er der et dagsordenspunkt om kultur, media og folkeligt samarbejde, og dér vil man ikke kunne undgå at komme ind på det spørgsmål.

For mig repræsenterer det folkelige arbejde legitimiteten af det repræsentative demokrati. Uden et folkeligt engagement ikke et repræsentativt demokrati, og dermed kommer så både parlamentarikere, Ministerråd og de frivillige organisationer til at skulle arbejde sammen.

Traditionelt har de frivillige organisationer formidlet de økonomiske midler, som er bevilget af Ministerrådet. Spørgsmålet er, om foreningerne også kan opfange de politiske signaler og videregive dem til parlamentarikere og Ministerrådet, og hvordan det så i givet fald skal foregå. Det er deri, at der også er en udfordring til os alle sammen, også udfordringer til de frivillige organisationer, og det vil givetvis optage en del af debatten på Nordisk Råd.

I redegørelsen og i det nordiske samarbejde er ordet »nytte« på forskellig vis kommet ind i forhold til nordisk samarbejde, og det er reelt nok at spørge efter nytten indadtil som udadtil. For igen at bruge Jørgen Bøghs ord: Virkeligheden er alle tings prøve.

Jeg vil beskæftige mig lidt med nordisk samarbejde udadtil, hvor jeg ser det nordiske som,

skal jeg kalde det en basisgruppe, som vi kan gå ud fra. I første omgang vil jeg nævne nær-områderne, Østersøregionen og de baltiske stater. På dagbladet Politiken er der i dag en forside, der viser, at det rent faktisk nytter at støtte østeuropæiske lande – det samme gælder jo Østersøregionen og de baltiske stater – i demokratiudvikling og opbygning af selvstændige økonomier.

Jeg vil nævne en enkelt opgave, vi står over for, som jeg på anden vis har med at gøre, og det er inden for energiområdet, hvor vi i de nordiske lande har nogle gode erfaringer, nogle praktiske løsninger, og hvor vi ved, at i de baltiske stater og i hele Østersøregionen er man nødt til at se på, hvad der skal afløse de gamle kulfyrede værker og atomkraftværkerne, og her har de nordiske lande noget at byde på.

Samarbejdet udadtil foregår også i EU med at indarbejde nordiske værdinormer, og jeg kan nævne flere eksempler: Det er sammenhængen mellem høj beskæftigelse og god økonomi, det, at de ikke er hinandens modsætninger, men at vi netop har vist, at der kan være en god sammenhæng. Så er der hele spørgsmålet om miljø, herunder et godt arbejdsmiljø. Der er fri bevægelighed over grænser, Schengenarbejdet, og hvordan vi får det ordentlig passet sammen med den nordiske pasunion. Så er der også spørgsmål inden for forbrugerpolitik, som også bliver et væsentligt punkt på Nordisk Råds session.

Jeg vil nævne en ting mere, hvor nordiske lande har en opgave udadtil, og det er i forhold til FN. De nordiske lande har god tradition for at støtte FN og FN's arbejde, men jeg mener, der er behov for, at vi opruster i forhold til at styrke FN's handlemuligheder for og manøvre-dygtighed til at forebygge og løse konflikter.

I år er det 50-året for FN's vedtagelse om menneskerettigheder, og det bliver da også markeret ved en særlig begivenhed på Nordisk Råds session. Det er for at holde fast i, at de nordiske lande stadig væk har en central opgave, og skal jeg nævne nogle af de opgaver, hvor vi kan gå ind, så er det hele bekæmpelsen af sult på globalt plan; men det er også at sikre alle børn retten til en grunduddannelse, at sætte ind over for børnearbejde og brug af børn i krig. Nordisk Råd har taget initiativ til en »barnforum« i december, og jeg håber, at sådan nogle spørgsmål også kommer op dér.

Så vil jeg lige nævne et spørgsmål også udadtil, og det er den aktuelle situation i forhold